N[ro] 32.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

z *Wilna* 8. Stycznia / 19. Stycznia *Roku 1799. w Sobotę.*

z Petersburga 28 Grudnia.

Smoleński Kommendant Generał Maior Xiąże Dołhoruki 3 naznaczony Generał Adiutantem JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI. Regimentu muszkietyerow Rothofa Generał Maior Rautensztern otrzymał Kommendę w Smoleńsku, i Szefowstwo regimentu garnizonowego pod swoim imieniem. Korpusu Kadetow ladowych Półkownik Klinger wzioł rangę Generał Maiora, zostawiony w tymże Korpusie.

Podpółkownicy zostaią Półkownikami: regimentu grenadyerow Tuczkowa 2 Sarokin; woyska Uralskiego Borodin 3 Półku Huzarow Kluczarewskiego Podpółkownik Ceis uwalnia się od służby na własną proźbę. Uwolnionym od służby Generał Maiorom: Kuprianow 2 i Szemszukow; także Półkownikowi Sieminin, mundur nosić pozwolono. Maior Stessel naznaczony Kommandorem regimentu muszkietyerow Rodhofa.

Złączonych batalionow grenadyerskich zostaią Kommandorami: Maior Hincel, Półkownik Arseniew 1, Maior Szkapszkoy. Oddalony r. 1797 ze służby Generał Maior Xiąże Wołkoński, nayłaskawiey znowu przyięty w randze Generała Lieutenanta, z oddaniem starszeństwa, i w armii umieszczony. Regimentu grenadyerow Radta Półkownik Tumańskoy naznaczony onego Kommandorem.

Generał Maior Kapcewicz naznacza się Kommendantem Wilna; Plac Maiorem zaś, regimentu muszkietyerow de Lascy, Maior Pałkin.

z Wiednia 26 Grudnia.

Arcy-Xiężniczka Amelia siostra Cesarza Jmci, po kilkatygodniowey chorobie zeszła z tego świata na dniu wczorayszym, maiąc lat 19.

Cesarz Jmć osądził za rzecz potrzebną wstrzymać do pewnego czasu wywoz zboża z kraiow dziedzicznych przez Triest. Chcąc pogodzić osobisty pożytek wierzycielow skarbowych z publicznym dobrem Państwa całego, roskazał Monarcha Bankowi Wiedeńskiemu.

1. Każdy właściciel obligacyi bankowey pod sekwestr zaiętey, może onę złożyć w banku; dodaiąc w gotowiznie sto od sta, w którą summę policzone bydź mogą zaległe procenta.

2. Zatym odbierze każdy obligacyą nową na summę, która dwakroć przewyższać będzie pierwszy Kapitał, z procentem od sta piątym.

3. Będzie mógł wolnie rozrządzać tą obligacyą każdy właściciel; procent lub odnowienie nigdy odmówione nie będą; ponieważ chce Cesarz Jmć, ażeby odtąd bank Wiedeński był składem bespiecznym wszelkiey własności.

4. Teraźnieyszym iedynie właścicielom obligacyi wolno iest Kapitały dopełniać; poddanym kraiow dziedzicznych Austryackich będzie to zabronione.

5. Dopełnienie ma się stać przed d. 1 Lipca r. 1799; kto tego nie uczyni, w naznaczonym czasie, wymazany bydź ma z regestru wierzycielow banku Wiedeńskiego, i dawnieysza iego obligacya straci moc swoię.

Trudno iest odbierać prędkie i pewne wiadomości ze Włoch, ponieważ przez Prowincye Cisalpińskie żadnemu Kuryerowi przeieżdżać nie wolno; morzem przez Wenecyą iedyna droga zostaie. Z tego więc miasta mamy doniesienie, gdy woyska Neapolitańskie pod Rzymem staneły, chcieli mieszkańcow nakłonić Francuzi, ażeby się porwali do oręza na wspólną obronę; lecz tego dokazać nie podobna było.

Owszem Król Jmć Dwóch Sicilii używać musiał naydzielnieyszych śrzodkow, chcąc lud uśmierzyć; ażeby nie dopełnił iakich gwałtowności na pozostałych Republikantach; przy naywiększych iednak zabiegach, w pierwszym zapale iednego z Konsulow powieszono. Y to ieszcze przy

daią, że Officyerowie Francuzcy ktorzy się w Rzymie znaydowali chcieli poddać się w niewolę Kommendantowi woysk Neapolitanskich.

Lecz Generał Colli, który przywodził diwizyi Królewskiey, nie przyioł ich szpady, oświadczaiąc że Król Jmć Dwóch Sicilii z RPtą Francuzką woyny nie ma. To rzekłszy kazał wszystkich wyprowadzić z miasta pod strażą z honorami woyskowemi... Gazeta Dworska donosi, że Kapitan Duckworth od Lorda S. Vincent wysłany z pod Cadix, d. 17 Listopada wyspę Minorkę i twierdzę Port Mahon wzioł przez kapitulacyą.

Cesarz Jmć i Cesarzowa Jmść dnia wczorayszego do Brun wyiechali. Xiąże Frideryk d' Orange 4 do 5 tysięcy żołnierza w Wenecyi stoiącego na statki wsadzić roskazał; przeznaczenie i wyprawa niewiadome. To pewna że eskadry Angielskie na morzu śrzodziemnym w rozmaitych mieyscach razem attakować i siły nieprzyiacielskie rozrywać maią, czyniąc diwersyą Królowi Jmci Dwóch Sicilii pożyteczną.

Francuzi liczne woyska zprowadzaią do kraiu Rzymskiego. Z drugiey strony pod Brescia wytkneli oboz na 8. tysięcy. Przed kilko dniami z naszey stolicy ieszcze wyprowadzono do Włoch pontony i wiele wozow ammunicyinych. W Królestwie Węgierskim dobrowolne ofiary, mianowicie w zbożu nie ustaią; samego owsa tym sposobem zebrać się może miar póltora milliona.

z Brunn 29. Grudnia.

D. 27. po południu miasto nasze uszczęśliwione zostało przybyciem Monarchy swoiego, Cesarzowey Jmci, Arcy-Xcia Józefa Palatina Węgierskiego, i Xcia Alberta Saxe Teschen. Dom tuteyszego Gubernium na przyięcie Monarchow był wcześnie przysposobiony. Piszą z Budy, że po odebranym z Constantinopola Fermanie, w całey Bośnii rozpoczoł się wielki werbunek.

Ludzie tym sposobem zebrani póyść wszyscy maią do Albanii, gdzie iako też w Dalmacyi Tureckiey, zgromadzaią się liczne woyska przeciwko Francuzom dokazywać maiące. Turcy ochoczo biorą się do broni; zapał naywyższy w narodzie; pięćkroć na dzień odprawuią się publiczne modlitwy za szczęśliwe powodzenie armii Sułtana W. często gońcow odbiera z stolicy Basza Trawniku. W Banialuka Ferman ogłoszono stanowiący karę śmierci na tych, ktorzyby żołd Janczarom zatrzymywać śmieli.

z Londinu 17. Grudnia z Gazety Courier du Bas-Rhin.

Według wiadomości przysłanych z Indyi Wschodniey, przednieysi obywatele miasta Bombay, dobrowolnemi ofiarami zasilić postanowili skarb W. Britannii; Gubernator Duncan dać przyrzekł 25. tysięcy Roupies, Kommendant 20. tysięcy, pierwsi Konsiliarze po 12. tysięcy; inni w dniach pierwszych 50. tysięcy razem; Trzeba się spodziewać, że za tym przykładem póydą bogatsze miasta: Madras i Calcutta.

Skarbowy proiekt pierwszego Ministra nie tylko znalazł pochwałę u Reprezentantow narodu w Izbie Niższey, ale też dobrze został przyięty od Kapitalistow i bankierow kraiu całego. Spodziewali się wprawdzie, iż P. Pitt większey nierównie summy nad żądane 16. millionow potrzebować będzie; i dla tego wczesny układ zrobili między sobą na dostarczenie oney. 4. kompanie w tym zdarzeniu służyć chciały.

Ta okoliczność pokazuiąc na oko niezmierne dostatki obywatelow Angielskich, iasnym iest dowodem, iak nieograniczony kredyt u nas publiczny; posłużyła oraz do zrobienia z bankierami umowy, która nad poprzedzaiące mniey iest uciążliwą. Pierwszy Minister nie oświadczył wyraznie, że nad 30. millionow F.S. więcey potrzebować nie będzie, z kąd wnoszą niektórzy, że Mocarstwom postronnym subsidia zapłaci, ieśli rozpoczete z niemi negocyacye przyidą do końca.

W tym zamiarze ma wyiechać brat Ministra Tomasz Grenville, i podać propozycye bardzo zyskowne. Mowa którą Król Jmć miał otwieraiąc Parlament, zawiera w sobie wyrazy pokazuiące, iż Dwór nasz nic nie przedsiębierze, nie maiąc nadziei pewnego skutku. Tym czasem przygotowania do wyprawy taiemney śpiesznie czyniemy; na wschodnich brzegach Królestwa stoi 9. tysięcy żołnierza czekaiąc skinienia.

Listy z Ameryki północney opisuią stan opłakany, do którego żółta gorączka przywiodła świetne i ludne niegdy miasta, New-York i Philadelfią. Przemieniły się dziś w głuche pustynie. Przyczyna klęski prawdziwa, że Amerykanie nie maią lub zachować nie chcą prawa o kwarantanie. Narod przywykły z dawna do handlu wolnego i prędkiego, nie cierpiał zwłoki nayrnnieyszey, żałuie dziś po szkodzie.

Thierney, sam ieden z całey opozycyi teraz obecny sessyom Parlamentowym, d. 11. radził prosić Króla Jmci, ażeby nie zawierał nowych traktatow z obcemi Mocarstwami, któreby wstrzymać mogły podpisanie pokoiu z nieprzyiacielem. Wszakże propozycyą iego Izba iednomyślnością odrzuciła; nikt oney nie popierał; głosow nawet nie zbierano.

W pismach naszych czytamy, że wyprawy taiemney celem iest Hollandya; 15

tysięcy piechoty, 10 tysięcy wyborney iazdy siądzie na okręta, mamy nadzieię, że gdy od morza attakować zaczniemy, tegoż czasu lądem inne woyska Batawow ogarną. Regimenta Angielskie, które w Irlandzkim Królestwie bunt uśmierzyły, powracaią wszystkie, milicya kraiowa mieysce ich zastąpi tym czasem w zachowaniu domowey spokoynosci.

Ministerialną strona utrzymuie, że proiekt ziednoczenia Irlandyi z' W. Britaíinią zarzucony nie iest, chociaż do czasu sposobnieyszego odłożonym został. PP. Beresfort, Forster, i Lord Clare będąc w Londinie to wyiednali, że w czasie trwaiących rozruchow, gdy kray woyną domową zniszczony ieszcze ukazuie slady okropne zpustoszenia, rzecz do Parlamentu Irlandzkiego wniesioną bydź nie powinna.

Jńni zaś twierdzą, że pomieniony proiekt wraz po ułatwieniu skarbowego wniesiony będzie ... W Ameryce północney nie ustaią przygotowania woienne; dwie fregaty od 44 armat w New Yorck i Norfolck wkrótce dokończone póydą pod żagle. O zaięciu przez woyska nasze Minorki nie mamy urzędowego rapportu. Zda się rzecz pewna, iż Dwór Madrycki dalekim nie iest od podpisania z Angielskim traktatu oddzielnego.

Generał Tarleton, którego bliski wyiazd głoszono do Portugallii, podobno stanie na czele woyska przeznaczonego do wybawienia Batawow z pod iarzma. Wice-Król Lord Cornwallis utrzymuie z Ministrami korrespondencya, względem przyszłego Irlandyi z Anglia ziednoczenia. Rząd obu narodow pilnie nad tym się zastanawia.

z Paryża 25 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Direktoryat po długim dość milczeniu odebrał i ogłosił wiele rapportow z Egiptu przysłanych; treść uwagi godnieyszych kładniemy, ostrzegaiąc że wiadomosci nie dochodzą daley iak do d. 19 Października.

Buonaparte ustanowił Diwan złożony z Reprezentantow Prowincyi Egiptskich; z nich każdy 1,200 liwrow pensyi roczney mieć będzie, na co przeznaczone są dawne i nowo narzucone podatki na mieszkańcow. Ustanowionym kompaniom Janczarskim żołd naznacznony. Gwardye narodowe zpisywać kazano; w stołecznym mieście Cairze składać się maią z 10 kompanii.

Kary przepisane na łupieżcow, i iakimkolwiek bądź sposobem krzywdę lub obelgę wyrządzaiących obywatelom. Rada lekarska postanowiona, na zapobieżenie zarazom morowym; w portach kwarantanny. Mieszkańce kokardę troykolorową nosić powinni; gdy się zprzeciwiali, wezwał Buonaparte znacznieyszych do siebie, rzecz przełożył, i ażeby się stosowali koniecznie do wyrokow iego, nakłonił.

Zgromadzeni w liczbie 12 tysięcy Arabowie, uderzyli na miasto Damiette. Odparci w bliskiey wsi Schouara obozem staneli; przez iezioro Menzale przyszły do nich znaczne posiłki. Generałowie Vial i Andreossi wies opasali, i zwycięztwo odniesli. Z Nubii do Cairu przybyła część Karawany z rozmaitemi towarami; znacznieysze; kość słoniowa, piasek złoty, niewolnicy płci oboiey, pióra strusie &c.

Reszta Kupcow z granic Egiptu powróciła do kraiu swoiego, przerażona powieścią mieszkańcow o przybyłych do Cairu Francuzach, których ludożercami bydź rozumieią. Cały zaś karawan wyszedł z miasta Berber stołecznego Prowincyi Chandi, gdzie przed 27 laty panowała Sittina; od niey Bruce z Abissynii do Egiptu powracaiący, ludzko był przyięty.

Jnstitutum Egiptskie podzielił Buonaparte na klassy; Matematyki, Fizyki, ekonomiki, litteratury, i kunsztow wyzwolonych, prosząc naprzod o rozwiązanie pytania; iak można oszczędzić opał armiom potrzebny; czego użyć zamiast chmielu do warzenia piwa; iak ochłodzić i oczyścić wodę Nilu; czyli podobna iest w Egipcie prochownie założyć; wodne czy wietrzne młyny tamże będą wygodnieysze &c.

Andreossi troskliwość Generała względem saletry zaspokoił, pokazuiąc wielki oney dostatek w Egipcie. Dikcyonarz Arabsko Francuzki układać, miary Francuzkie z Egiptskiemi kazano porownywać. Arabowie Prowincyi Garbie w pień wycieli podiazd Francuzki z iazdy i piechoty złożony. Generałowie Dugua i Murat pomstę odniesli, wsi kika spalili, rozgromili nieprzyiacioł, i wszelki dobytek zabrali.

Desaix w wyższym Egipcie opanował 60. statkow na Nilu, żywnoscią i sprzętami Mamelukow ładowane. Murad Bey uszedł w pustynie. Piekarzom obozowym uczyć Egipcyan kazano rzemiosła swoiego. Buonaparte uwolnił od służby proszącego Generał-Adiutanta Beauvais, oswiadczaiąc, że zdrowy Officyer pośrzód kampanii porzucaiący służbę, nie przybył zapewne do Egiptu dla chwały i przyspieszenia pokoiu powszechnego; lecz zprowadzić go musiały niegodne żołnierza pobudki.

Ułożono porządną tariffę iak wiele każda Prowincya i każdy obywatel w szczegulności ma płacić podatku. Generał en chef doniosł armii, że diwizya Generała Desaix w wyższym Egipcie, Prowincyi Fayum, pod Sediman, d. 16 Vendemiaire, odniosła zwycięztwo nad Mamelukami i Arabami; z tey okoliczności wielu Officyerow awansowano. Robin Szef 21. półbrigady w nadgrodę męstwa został Generałem.

Tegoż dnia w Cairze w przytomności Kommissarzow. Monge i Bertholet Egiptski Diwan pierwsze odprawił posiedzenie. Abdala Prezydentem obrany. Do Alexandryi wodę wprowadzono. Dzień 1. Miesią a Vendemiaire był dla Cairu uroczystym. Gonitwy odprawowały się w Cirku otoczonym 105. kolumnami; które tyież RPtey Departamentow żna żyły; woyska paradowały; tłum ludu wielki; biesiady, illuminacye, faierwerk w zadumienie wprawiły Egipcyanow.

Coraim Scherif Alexandryi po wykonaney przysiędze na wierność, przekonany o utrzymywaną z Mamelukami korrespondencyą, na śmierć skazanym został. Głowę iego po mieście noszono. Mustafa Kiaia czyli Namiestnik bywszego Baszy Egiptu, naznaczony Przewodnikiem Karawanu do Mekki, otrzymał bogate podarunki od Generała en chef; wyiezdżaiąc zaś z Cairu kilkakrotnym z dział wystrzałem był uczczony.

Generał Championnet z główney kwatery w Rieti doniosł rządowi, że kolumna nieprzyiacielska na d. 6. porażona w Otricoli, ustąpiła do Calvi, i oszańcowała się na górach. D. 8. Generał Mack przeszedłszy rzekę Tiber nie daleko Civita Castellana z korpusem od 8. do 10. tysięcy wynoszącym stanoł w Cantalupo, chcąc pierwszey dywizyi na ratunek pospieszyć, i przeiąć nam kommunikacye od Terni; i Collisepoli.

Odebrał roskaz Macdonald ruszyć na nieprzyiaciela, d. 9 wszystkie kolumny poszły pod Calvi, attakowały Neapolitańczykow na górach; i po zaciętey bitwie odniosły zwycięztwo. Nieprzyiaciel uszedł do miasta, i zewsząd oskoczonym został. Wezwał do poddania się Macdonald, grożąc w pień wycięciem. Zabraliśmy ieńcow 5. tysięcy; między któremi iest Marszałek Merk, Brigadyer Carello, 20. wyższych; 100. niższych Officyerow.

Z 15. chorągwi zdobytych; 8. przypadkiem zgorzało; dział 8. Między innemi Championnet pochwały daie Generalnemu Adiutantowi Borghese. Tegoż czasu Generał Lemoine zaioł miasto Neapolitańskie Civita Ducale; Duhem Civitella; gdzie liczną bardzo artilleryą znaleziono. Generał Mack liczne woysko zgromadza w Cantalupo, gdzie ma bydź przez naszych wodzow attakowany; w krotce więc czekamy ztamtąd rapportu o nowey bitwie, która zadecyduie los kraiu Rzymskiego

Do Neapolitańskiego gdy wkraczał Championnet, wydał proklamacyą do mieszkańcow, ażeby spokoynie w domach siedzieli. W drugiey dniem przed datą rapportu wyżey położonego, wylicza okrucieństwa nad ieńcami Francuzkiemi dopełnione.... Generał Hedouville na roskaz Ministra Morskiego gotuie rapport obszerny o wyprawie swoiey do wyspy S. Domingo; w iakim stanie zostawił osadę wiedzieć po chwili będziemy.

Odnowiła się pogłoska, że Generał Buonaparte powróci w krotce do Europy. Inni twierdzą, że tylko brat iego naymłodszy z Generałem Berthier przedsięwziął żeglugę. Beguinot przybył z Bruxelles dla naradzenia się z Direktorami, iakim sposobem potłumiony bydź ma bunt w Niderlandzie. Minister Sardyński opuszcza naszą stolicę. Traktował za pośrzednictwem Posła Hiszpańskiego, ażeby Monarsze wolno było rozrządzić własnością, która do niego lub famulii należała w Piemoncie.

U Genueńczykow dług zaciągnąć mamy, daiąc im dobra narodowe 30. millionow szacowane, za 10. millionow tylko, z których 5. zapłacą w gotowiźnie. Ztąd można miarkować, w iakim stanie skarb narodowy, iak wielki niedostatek pieniędzy w kraiu.

z Neapolu 17. Listopada z Gazety Petersburgskiey.

Na początku Pazdziernika, garnizon twierdzy Valetta uczynił wycieczkę w liczbie 2500. żołnierzy. Maltańczykowie 1100. ich trupem położywszy, resztę przymusili do ucieczki, i 2. działa zdobyli. Męstwo i ku Francuzom nienawiść zwycięztwo dały. Dobrze uzbroionych obywatelow nie ma nad 2700; reszta ma oręż rozmaity; artillerya ich składa się z 23. armat, nie licząc wziętych na nieprzyiacielu.

z Rzymu 7 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Król Jmć Dwóch Sicilii znayduie się w murach naszych od dni kilku. Odprawił na d. Listopada 29. do miasta wiazd wspaniały posrzód radośnych okrzykow całego ludu; stoi w Pałacu Farnese, który iego iest własnym. D. 30. przyimował powinszowania od Xiążąt, Prałatow, i Deputowanych narodu. Do rządzenia Rzymem wyznaczył Xcia Borghese, Aldobrandini, Gabrielli, Margrabiow Massimo i Ricci.

Kawaler Valentino Kommendantem został mieyskiey milicyi. Jeszcze d. 26. przybyli tu Kommissarze Neapolitańscy, wzywaiąc Francuzow do ustąpienia z miasta. Tegoż dnia wyiechali Konsulowie, Senat, i wszyscy urzędnicy, za niemi Generał Championnet, zostawiwszy w zamku S. Anioła garnizon. Mniemanych Patriotow gmin zkrzywdził, wyciął drzewo wolności, grob Generała Duphot zniszczył.

Reszta w Dodatku

Nro 32.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

z Wilna 8. Stycznia / 19. Stycznia Roku 1799. w Sobotę.

Dokończenie z Rzymu.

Więcey coś zamyślaiącemu na przeszkodzie stanęły woyska Francuzkie nagle zwrócone ku Rzymowi, grożąc naysroższą zemstą. Noc i dzień następuiący spokoynie zeszły. Wieczorem d. 27. wkroczyły Neapolitańskie woyska pośrzód okrzykow, i powszechnego w całym mieście dzwonienia. O północy Generał Bourcard nową kolumnę wprowadził; wszystkie ulice od bramy S. Jana aż do Watikanu pysznie były oświecone.

Lud wszczynał ieszcze rozruchy, chcąc zapalić przedmieście żydowskie; gwardya narodowa spokoyność przywróciła. Dali kilkakroć ognia z zamku S. Anioła Francuzi, do tych co się nad potrzebę zbliżyli; Baron Karol d' Aste poległ zabity. Rano d. 29. czytano Królewską proklamacyą, w którey Bourcard Generał wzywał osoby należące do rządu dawnieyszego, azeby natychmiast obowiązki swoie pełnić zaczęły.

D. 30. Wypuścili z zamku S. Anioła Francuzi mieyskich zakładnikow. Tegoż czasu przyprowadzono do Rzymu znaczną liczbę nieprzyiacioł, ktorzy od woyska będąc odciętemi, skryli się w Villa Mathei. Wieczorem Król Jmć otworzyć roskazał magazyn oliwy zprowadzoney z Neapolu, i za mierną cenę ludowi przedawać. Woyska tym czasem Neapolitańskie daley postępowały; liczna diwizya udała się do Civita Castellana.

Tam się zchronili Francuzi, D. 3. Grudnia rozeszła się w mieście pogłoska, że kolumnę odparłszy nieprzyiaciel powraca do Rzymu. Trwoga ztąd powszechna, lecz po chwili obywatele, broń iaką kto miał wzięli, maiąc bronić się do upadłey. Wieść upadła. Neapolitańskie woyska w okolicach Civita Castellana wiele bitew stoczyły z Francuzami, przymuszaiąc ich do opuszczenia pomienionego miasta.

Na d. 2. Kommissya Francuzka w Perouse zgromadzona do Rzymian proklamacyą wydała, ostrzegaiąc że ustąpienie woysk Republikantskich rostropności przypisać należy. Francya o Rzymianach nie zapomni. Wystawuią daley przykład miasta Viterbo w perzynę obróconego niedawno za dopełnione morderstwa. Każde miasto zbuntowane, nieposłuszne, tamuiące dowoz żywności lub pieniędzy, w którym Francuzow lub Rzymian zabiiać będą, doźna losu podobnego... Kawaler Ruffo bywszy Poseł Króla Jmci Dwóch Sicilii, przybył do naszey stolicy z Paryża.

z Mediolanu 17. Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Rozumielismy, że odmiany d. 8. uskutecznione w rządzie naszym przez Kommissarza Rivaud, ugruntuią spokoyność domową. Rzecz ma się przeciwnie. Pierwszy przykład niezgody z prawodawcow i naywyższych urzędników. Jedni urzędow przyimować nie chcą, drudzy składaią przyięte. Tak uczynił niedawno ieden z złożonych i przywróconych Direktorow.

Na mieysce iego na d. 12. obrany Fenaroli. Pałac prawodawczego zgromadzenia opasany iest żołnierzem pod kommendą Generała Moreau. Wspomniany wyżey Kommissarz Rivaud w liście do Direktoryatu pisanym, głośno gani postępek Generała en chef Brune, pomoc Francuzką przyrzeka Cisalpinom; lecz oraz przypomina, że sam narod myslić powinien o własney obronie, która na ten czas dzielna będzie, gdy w całym kraiu zamiast niezgod i fakcyi, pokoy wnętrzny i iednomyślność zakwitnie.

Cała Kawalerya Francuzka poszła ztąd do Romanii. Powiadaią, że pod Otricoli zaszła wielka bitwa między Republikantskim i Neapolitańskim woyskiem. Jedni daią zwycięztwo Generałowi Championnet; inni twiedzą że Neapolitańczykowie zwyciężyli. Nie mamy rapportow urzędowych. (Listy z Inspruck odebrane donoszą, że woyska Króla Jmci Dwóch Sicilii d. 7. zewsząd razem uderzyły na nieprzyiacioł, i zewsząd odparły.)

Generał en chef Joubert dziś iest spodziewany z Turinu. Pogłoska o wylądo-

waniu Angielskim w Vado dotąd się nie zprawdziła.

z Bononii 16. Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Woyska Francuzkie z okolic Modeny do miasta naszego niedawno przybyłe, ruszyły do Ankony. Za niemi poszła liczna diwizya piechoty Cisalpińskiey. Nie wiemy pewnie co się stało w kraiu Rzymskim. Od końca Listopada liczne stoczono potyczki, w których obie strony na przemian odnosiły zwycięztwo; lecz do tych czas podobno bitwy walney nie było.

z Liworny 13 Grudnia z Gazety Frankfortskiey

Do portu naszego po 35 dniowey żegludze z Alexandryi zawinęły dwa statki; na których przybyło 30 Francuzow po większey części Officyerow ranionych w Aboukir. Z naywiększym niebespieczeństwem wychodziły pod żagle. Eskadra Angielska, którey port Alexandryiski zamykać kazano, składa się z 2 okrętow, 2 fregat, i równey liczby lekkich statkow.

z Wenecyi 21 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Dnia zawczoraysżego wyszła z portu flottilla z 5 statkow zbroynych, Słowakami osadzonych złożona, tey kazano wypędzić z Adryatyckiey odnogi Korsarzow, iakiegożkolwiek bądź narodu. Poczty Włoskie dotąd są zatrzymane. Z Werony donoszą, że Francuzi woyska swoie nad granicą Prowincyi dawniey Weneckich znacznie wzmocnili. Fortifikacye twierdz Mantuańskiey i Peschiera naprawuią.

z Triestu 17 Grudnia z Gazety Frankfortskiey

Listy godne wiary donoszą, że garnizon Francuzki w Malcie poddał się d. 8 po bombardowaniu nieustannym przez 4 godziny. Z drugiey strony słychać, że woyska Neapolitańskie opasuią Ankonę, flotta zaś zkombinowana gotuie się szturm od morza przypuścić.

Od granic Włoskich 16 Grudnia z Gazety Hamburgskiey.

Król Jmć Dwóch Sicilii kompanie ochotnikow zpisywać roskazał; wiele tych składać się ma z ludzi w Neapolu Lazzaroni zwanych. Do portu Oneglia zawineło kilka fregat Angielskich. Król Jmć Sardyński w Liwornie ma siąść na okręta, i żeglować do Cagliari. Mocne stanowisko w Toskańskim Państwie, Saut de la Biche zwane, nie iest, iak głoszono, zaięte przez Francuzow.

Z drugiey strony głosić nie przestaia, że kommenderuiący w Liguryiskim kraiu Generał Lapoype wkroczył do Luki na czele kilku tysięcy Ligurow i Francuzow.

D. 21. Listy odebrane z Genui zapewniaią, że Anglicy Porto-Ferraio na wyspie Elva opanowali. Do Genueńskiego portu żaden okręt zawiiać nie śmie; upadł więc handel cały. W Xięstwie Toskańskim nie ustaią werbunki; wiele nowych korpusow uformowano.

z Hagi 23 Grudnia z Gazety Hamburgskiey.

Ostatnie listy z Bruxelles donoszą, że Belgowie iuż to powtórnie opanowawszy miasto Hasselt, wybrali kontribucye, i żywność dać kazali. Wkrótce iednak ustępować musieli, ponieważ woyska Francuzkie zamyślały odciąć ich od powiatu Campine. Twierdza Luxembourg na 18 miesięcy w żywność iest opatrzona, cięższe działa do armii Szwaycarskiey posłano. Angielskie okręta zagrażaią nowym wylądowaniem na Flandryiskich brzegach.

z Constantinopola 15 Listopada z Gazety Petersburgskiey.

Dnia 6. przybyło trzech gońcow do Porty od Baszy Damaszku z doniesieniem, że z przyczyny podatku nałożonego w Cairze zbuntowani mieszkańce zabili Generała Buonaparte z ludzmi przy nim będącem i w Mekkemie; wytępil i w mieście Francuzow, resztę do Boulac uchodzić przymusili. Pisma odebrane z Egiptu pokazały, że Buonaparte w życiu został; Berthier zaś poległ. Lecz gdy późnieyszych z Egiptu nie odebrano raportow, tuteysza publiczność zaczyna dawnieysze mieć za podeyrzane.